

IN MEMORIAM

VIRVE NAGEL
28.04.1924 – 16.04.1999

Vastu suurt kevadet, 16. aprillil lõppes Virve Nageli toimekas elu. Ees ei ole enam probleemideräga ega lahknevaid teid, ei rõõme, ei muresid ...

Virve Nagel sündis Tartus äriteenija August Nageli peres 28. aprillil 1924. Ta õppis Tartu VI Algkoolis (1932–1938), Tartu II Tütarlaste Gümnaasiumis (1938–1943). 1944. aastal astus Tartu Ülikooli veterinaariateaduskonda, kuid 1945 korraldas ülemineku arstiteaduskonna stomatoloogiasakonda. 1946 abiellus Virve Nagel maalikunstnik Kalju Nageliga ja kuna samal aastal sündis poeg Aimar, tuli õpingud ülikoolis katkestada. 1948 sündis teine poeg — Lemming. Ülikooliõpet jätkata ei olnud enam võimalik.

Virve Nageli tööaastad algasid Tartu Tarbijate Kooperatiivis müüjana (1947–1949). 1949–1954 oli ta Kunstifondi Tartu osakonna kaupluse juhataja, 1954–1956 ETKVL mänguasjade tsehhis mänguasjade valmistaja, 1956–1966 Tartu Kunstifondi nahkehistöö ateljees mänguasjade värvija.

1966. aastal seob Virve Nagel oma elu ülikooli raamatukoguga köiterestauraatorina, kellena ta oma kolleegide mälestustes ereda isiksusena meelde on jäänud. Virve oli suhtlusaldis, elurõõmus, vastutustunnet kõrgelt hindav töötaja. Ta on meenutanud: “Tulin tööle 16. augustil 1966, isiklik litokivi kaenlas, käes natuke nahka ja mitmesuguseid tööriistu. Õnneks on meie raamatukogus rohkesti kirjandust nii köite ajaloo kui ka -tehnik kohta, instruksioone, illustreeritud albumeid” (Raamat — aeg — restaureerimine VI, lk. 125). Kutsumus aina õppida, põhjalikult uurida ja analüüsida ning kõike uut konsepteerida viis Virve Nageli oma ametiala piires kõrge professionaalsuseni. Ta oli esimene atesteeritud köiterestauraator Eestis: Moskvast asunud atesteerimiskomisjon andis talle 1970. a. esimese ja 1980. a. kõrgema kategooria haruldaste köidete restaureerimise alal. Tema töölaual alustasid uut eluringi suurte kahjustustega vanad köited kreeka, inglise, prantsuse, vana-vene, idamaade jm. köitestiilide alalt, nende seas inkunaableid, pärgamentürikuid kaunite tekstide ja arvukate pitseritega, auaadresse, keerukaid nahkvutlareid ja -karpe, toorasid, manuskripte. Suur kaptaalide taastaja oli Virve samuti, kui vaid vähimigi fragment säilinud oli.

Virve Nagel oli alati nõus jagama oma rikkalikke teadmisi ühtviisi nii algajatele kui ka meistritele teistest restaureerimiskeskustest: Ermitaažist Eesti Rahvusraamatukogu, “Kanuti” ja muidugi Tartu asutusteni. Tema õpilaste arv 19 asutusest ulatub 30-ni. Virve Nageli restaureeritud ja hästi dokumenteeritud köited ei puudunud üheltki näituselt Tartus ja Tallinnas alates 1970. aastast. Praktilise töö kõrval jätkus tal alati tahet tutvustada oma töö tulemusi ettekannetes, artiklites, juhendmaterjalides.

Ei ole võimalik jätta rõhutamast Virve sügavat perekonna- ja koduarmastust, tema külalislahkust ja muutumatut sõprustunnet oma kolleegide vastu ka pärast raamatukogust lahkumist 1. veebruaril 1993. a. Koos Kalju Nageliga rajas ta võrdväärse partnerina suve-

kodu Peedumäel, majandas seda ja haris väikest armast aeda pikki aastaid. Suureks toeks oldi lapselastele, noorema poja kahe lapse üleskasvatamine ja koolitamine oli vanavane- mate kanda, hoolimata muret toonud tervisest, töökohustustest, oma eluaastate edenemisest.

Kuivõrd, või kas suudetakse mõista teerajajate pühendumust, nende panust püsi- väärtuste loomisel selles Eestimaale keerukate aastakümnete kontekstis, milles möödus Virve Nageli töörohke elu, nähtub aja kulgedes.

Elve-Viiu Klement

ERIKA NUGIN
17.02.1913 – 06.06.1999

Päikeselisel suvepäeval, 6. juunil 1999. aastal jõudis Erika, kauaaegne kolleeg paljudele meie töötajatele, Toonela kaldale. Ülikooli raamatukogus töötas Erika Nugin aastatel 1947–1983, kataloogimisosakonnas alates 1958. aastast.

36 pikka aastat töötas Erika raamatukogus. Kolleegid mäletavad teda tore ja rõõmsameelse inimesena.

Mälestus Erika Nuginist jääb soe...

KÜLLI LAUGASTE
15.03.1937 – 11.06.1999

Külli Laugaste sündis 15. märtsil 1937. a. üliõpilaste Eduard ja Gerda Laugaste, hilisemate Tartu ülikooli õppe- jõudude perekonnas esimese lapsena. Külli koolitee algas Tartu 2. Keskkoolis. Keskkoolidiplomi sai ta 1957. aastal Tartu 3. Keskkoolis.

Samal aastal astus ta TRÜ Ajaloo-Keeleteaduskonna eesti keele ja kirjanduse osakonda, kuid veel samal sügisel läks üle kaugõppeosakonda.

Ülikooli lõpetas Külli eriplaani alusel teatriajaloo alal 1965. aastal. Diplomitööd kaitses teemal “Eduard Vilde teosed teatrilavadel”, millega talle omistati filoloogi, kirjandusteaduse alal töötaja kvalifikatsioon.

Külli Laugaste esimeseks töökohaks (1957–1966) oli Kreutzwaldi nim. Kirjandusmuuseum, kus ta töötas “mitte- kooseisulisena bibliograafiliste ülesannete alal” ja sekre-

